

Polnina v državi SHS pavšalirana.

Naročnina listu: Celo leto K 120.—, pol leta K 60.—, četrt leta K 30.—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150.—. Inserati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Posamezna številka stane 1 krona.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220.

34. številka.

Maribor, dne 25. marca 1921.

Letnik XIII.

Velikonočne misli.

Kristus je vstal... Tisočletni praznik ponavljamo, novo veselje prešinja vsakega zemljana. Pri pogledu na Kristusa z zmagovalnim benderom se zravna od truda vpognjen kristjan, nove tajne sile poživijo njegove izžerpane moči.

Križ, golo in obsekano bruno z odurnimi potezami, je na prvi pogled žalostna prikazen. Na Velikonoč pa se nam zdi kakor izpremenjen. Nam vsem postane zmagovalno znamenje: božji junak, ki na križu izkrvavi, umre v boju in zmaga v smrti. Tema in brezupnost beži od njega; sijaj vstajenja spremeni križ v drevo življenja. Trdo deblo poganja cvetove in rodi sad, iz trnjeve krone vzklijejo rože.

V križu spoznavamo simbol našega lastnega življenja. V njem je posebljena vsa tragična in vesela vsebina našega življenja. Da, najprvo je treba umreti, ako hočeš kaj postati. Kakor vrtnar spomladi neusmiljeno drevesce obreže, da se more tem lepše razvijati, tako pripravljata tudi le duh zatajevanja, požrtvovanja in spokornosti človeštvo na veselje vstajenja.

Da moraš križ naložiti na svojo rame, ako hočeš vstati k novemu življenju, je resen opomin, ne na boj zoper veselje za mračnjaštvo, temveč na boj zoper sovražno veselje. Življenje „onstran dobrega in hudega“ po Nietzschejevem receptu, popolna prostost divjih naravnih nagonov, za katero se navdušujejo brezbožniki, emancipacija „zverine“ v človeku, ki hrepeni le po nasladnosti, — vse to ne obogati, osreči in poglobi življenja. Ali niso boljše, komunizem, nezadovoljnost in splošna prenasičenost življenja tista Kajnova znamenja, ki nam dokazujejo, da je tam res tako.

Kristusu odtujeni in sovražni duh je zavladal v javnem in zasebnem življenju. Ne samo drugod po svetu, tudi v naši domovini dviga prevzetno svoje peruti. Vzel je ljudem mir vesti in veselje do življenja. Ohladil je človeška srca in jih zastrupil z egoizmom. Ljudi uči, da se sučejo v majhnem krogu lastnega „jaza“, takšno vrtenje pa, vzbujajo omotico. Moderni nauk uživanja in sebičnosti je grobokop veselja do življenja. Duševni in telesni pogin človeštva, vsa zlovoljnost — prenasičenost, pesimizem, otožnost in samomori so le nujne posledice krivih načel, po katerih živi človeštvo.

Najhujše pa je, da Kristusa sovražni duh uživanja preveča dandanes vse stanove. Ne odseva samo iz obraza od uživanja že popolnoma izžetih mestnih blazirancev, lotil se je že tudi priprostega kmetkega prebivalstva in delavstva. Tako se v veliki nevarnosti popačujejo celo stanovi, kjer so do sedaj še tradicionalno vladali pravi nazori. Kako pomagati človeškemu rodu, bolni človeški duši? Kje iskati zdravila? Ali naj iščemo pomoči pri različnih krizavih socialnih reformatorjih? Ljudje se dandanes pitajo na debelo z različnimi „socializmi“, a vse socialne reforme ne bodo nič pomagale, ako ne nastavimo sekire na korenino vsega zla. Enkrat za vselej moramo pomesti z goljujimi modernimi nauki in Kristusu trpečemu in od mrtvih vstajemu dati v javnem in zasebnem življenju tisto mesto, ki mu gre kot našemu Bogu in Odrešeniku.

Ideje požrtvornosti, ljubezni, zatajevanja, ki nas jih uči trpeči in od mrtvih vstali Zveličar, morajo preiti v meso in kri posameznikov in tudi cele družbe. Ne bomo se potem več vpraševali, kaj mi kaka stvar koristi, koliko dotoka in uživanja mi more bližnji nuditi, temveč kje morem pomagati in se žrtvovati. Edino ta duh Kri-

Poljske politične stranke.

O razmerah v poljskem državnem zboru se ve pri nas jako malo. Radi tega podamo tukaj kratek pregled poljskih političnih strank.

Vseh političnih klubov in strank je na Poljskem 18. Izmed teh dve nista zastopani v državnem zboru (sejm), namreč komunisti in takozvana „demokratska zveza“. Prvi se volitev niso udeležili, so tudi drugače brez pomena, imajo pristaše samo med Judi, a država jih preganja in prepoveduje delovanje. „Demokratska zveza“ se šele poskuša organizirati, hoče biti stranka napredne radikalne inteligence podobna francoski radikalno socialistični stranki, v državnem zboru je torej samo 16 strank in klubov. Dva kluba sta narodnostna, maloštevilna, ki ne prideta v poštev: Nemci (8 mož) in Judje (10 mož). Nemci bodo pri prihodnjih volitvah skoraj čisto izginili, Judje stojijo na konservativnem stališču in se zanimajo samo za gospodarska vprašanja. Ostanje torej pravzaprav samo še 14 strank, namreč:

1. Poljska socialistična stranka (PPS) 35 poslancev.
2. Kmetjska radikalna (SRCh) 2 poslancev.
3. Ljudska stranka levice (PSL), 11 poslancev.
4. Ljudska stranka osvobojenja, 23 poslancev.
5. Ljudska poljska stranka (PSL) Piasta, 84 poslancev.
6. Narodna delavska stranka (NPR), 29 poslancev.
7. Stranka narodnih delavcev, 4 poslancev.
8. Narodna ljudska zveza (NLJZ), 71 poslancev.
9. Poljska katoliška ljudska stranka (PSKt), 5 poslancev.
10. Krščanska delavska stranka (ChD), 25 poslancev.
11. Meščanska zveza (KM), 13 poslancev.
12. Ustavna stranka (KPK), 17 poslancev.
13. Narodni demokratje (ZZN), 72 poslancev.
14. Nestranski 6 poslancev.
15. Judje 10 poslancev.
16. Nemci 8 poslancev.

Skupaj torej 16 parlamentarnih strank in 415 poslancev. Te stranke se delo po sledečih načelih:

1. Desnica: ustavna stranka in narodni demokratje, ter nestranski skupaj 95 poslancev.

2. Središče desnice: meščanska zveza, poljska katoliška ljudska stranka, narodna ljudska zveza, krščanska delavska stranka, skupaj 114 poslancev.

3. Središče levice: narodna delavska, narodnih delavcev, poljska ljudska Piastova, skupaj 117 poslancev.

4. Levica: ljudska osvobojenja, poljska ljudska, radikalna kmetjska, socialistična, skupaj 71.

5. Judje in Nemci 18 poslancev.

Predvsem pade v oči, da ni v poljskem sejmu nobenih skrajnih strank. Najbolje na levi stojijo socialisti, ki pa tudi niso zelo močni. Vse stranke levice skupaj štejejo komaj stusovega vstajenja more preroliti človeštvo in ga duševno ozdraviti.

Grenki pelin življenja po naprednih naukih in pa splošna zavest nezadovoljnosti naj nam bo glasen opomin, da se povrnemo nazaj k pravi življenjski modrosti.

Zato se naj pri spominu na Kristusovo vstajenje vzbudijo v srcu — vseh naših krščanskih kulturnih delavcev sveže sile za težki boj proti kričavemu duhu našega časa. Njegova smrt in vstajenje nam predstavlja najvišje požrtvovanje, zatorej proč z vsem egoizmom, odprimo svoja srca na široko svojemu bližnjemu. Njegovo trpljenje v bolešni smrti nam kaže najvišje zatajevanje, torej proč z uživanjem! Njegovo vstajenje in zmaga nad smrtjo nam predočuje najvišjo moč, zato zaupajmo v uspešnost našega dela. Zato na politično, izobraževalno in socialno delo v Kristusovem duhu! Vse temne sile nasprotnikov bo zlomil optimizem krščanskih kulturnih delavcev. — Dr. J.

dobro šestino cele zbornice. Istotako tudi ni skrajnih strank na desni. Najbolj na desnici stojijo še narodni demokratje, ki so po programu podobni našim jugoslovanskim demokratom. Prva značilna poteza poljskega sejma je torej, da prevladuje zmerne stranke ki stojijo v središču, če tudi je središče zopet razdeljeno na dva dela, eden se nagiblje bolj na desno, drugi pa bolj na levo. Druga značilna poteza je, da prevladuje med poslanci pretežno kmetjski element. Mnogo strank stoji izrečno na kmetjski podlagi, pri vseh pa stoji kmetjsko vprašanje v središču. Svetovno naziranje igra v sejmu med poslanci zelo podrejeno vlogo. Tri stranke stojijo izrečno na katoliškem stališču, nekatere so v tem oziru čisto neizražene, nekaj jih stoji na svobodomiselnem stališču, ne da bi verska oziroma protiverska vprašanja stavili v ospredje. Zelo važno vlogo v programih strank igra narodno vprašanje. Najvažnejše stranke po svojih programih so sledeče:

1. Socialisti stojijo na programu druge internacionale, toda so obenem tudi zelo radikalno poljsko narodni, ter nasprotniki boljševisma. Mandate so dobili največ po poljskem kraljestvu in zahodni Galiciji. Voditelj je Daszynski. Iz te stranke je izšel tudi predsednik poljske republike, maršal Piłsudski, slavni zmagovalca nad boljševiki pri Varšavi, ki je pa sedaj kot načelnik države nadstranski.

2. Poljska ljudska stranka Piastove skupine je napredna kmetjska stranka malega kmeta. V agrarnem vprašanju stoji na zmernem stališču. (Najvišja posest 180 ha, po obsejnih krajih 400 ha). V verskem oziru je zmerne liberalna, v narodnem zelo patriotična. Mandate ima po Galiciji in kraljestvu. Voditelj je priprosti kmet samouk Vitos, ki je sedaj ministrski predsednik.

3. Krščanska narodna delavska stranka ima program krščansko socialni in delavski. Politično gre v marsičem skupaj z narodnimi demokratji. Voditelj je kanonik Adamski s Poznania, znan tudi Slovincem. Poslanci so večinoma s Poznanjskega.

4. Narodna ljudska zveza (narodni demokratje) so v marsičem podobni našim demokratom, a v verskem oziru so mnogo zmernejši. Voditelji so: Dmowski (Varšava), Głubinski (Galicija), Seyda (Poznanj). Pristaše ima po celi državi. Stranka je močno nacionalistična, napram Rusom prijazna, v socialnem oziru zmerna.

5. Narodna delavska stranka ima pristaše po kraljestvu, po Poznanjskem in zlasti na Pomorju. Sorodna je našim narodnim socialcem. Voditelj je Brejski.

6. Ljudska stranka (skupina Stapsinskega) ima mandate iz zahodne Galicije. Stoji na radikalno agrarnem stališču, zahteva razdelitev veleposestev brez odškodnine. Voditelj je Stapsinski.

7. Ljudska stranka (skupina „osvobojenca“) ima mandate v poljskem kraljestvu, zahteva radikalno agrarno reformo in je močno nacionalistična in antiruska.

8. Narodna ljudska zveza ima mandate iz poljskega kraljestva, je katoliško konservativna kmetjska stranka, zahteva zmerne agrarno reformo.

9. Poljska katoliška stranka ima samo v Galiciji nekaj mandatov, je v socialnem oziru zmerna, agrarna, gre najbolj z narodnimi demokratji.

10. Meščanska zveza ima največ mandatov v Biatystockem okraju zagovarja meščanske koristi, drugače ne zavzema nobega stališča.

11. Ustavna stranka zagovarja zmerne reforme s konservativnega stališča. To so ostanki davnih galjskih konservativcev, ki so prišli na sejm brez volitev, ker takrat v vzhod-

ni Galiciji ni bilo mogoče izvoliti volitev.

Parlamentarne razmere izgledajo torej znatno drugače, kakor vlada splošno mnenje. Strank je mnogo, dele se na glavna dva tabora: desnica in levica, toda skrajnih strank ni, pretežno večino imajo kmetjski poslanci, katere zanima predvsem agrarna reforma, konservativci in plemstvo so brez vpliva, kakor tudi Zidje in komunisti.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

V ustavnem odboru so se vedno debatirali o spornem členu 62. Ker ni prišlo radi tega členu do sporazuma, so se odgodile seje ožjega odbora do 31. t. m.

Delegata Narodnega kluba Drinković in Surmin sta zapustila ustavni odbor in so nato odptovali iz Beograda vsi člani Narodnega kluba. Narodni klub se baje ne bo vrnil viti k plenarni seji konstituantne kot protest proti sprejetju vladnega ustavnega načrta.

Pašičev kabinet stoji tako trdno — da so se že začeli sklavati sledati radikali in demokraci. Sporno jabelko med obema strankama je prenitra objava demokratskih povelj za sporazum z muslimani. Ujat je, da se bo to nesoglasje razblinilo, ker demokraci obžalujejo indiskretnost in so tudi sporočili pismenim potom Pašiča.

ITALIJA.

Z razpustom italijanske zbornice in z novimi volitvami že danes lahko računamo kot z dejstvom, Italijanski socialisti se že gibljejo v očigledni vladni nameri radi razpusta parlamenta. Socialistični poslanci so vložili na vlado protest proti razpustu parlamenta. Ako pa bi vlada kljub temu protestu razpustila zborstvo in bi res prišlo do novih volitev, so sklenili italijanski sociji, da nastopijo vse socialistične stranke s skupno kandidatno listo.

Italijansko časopisje je začelo izražati nekako bojazen pred volitvami v novo osvobojenih krajih, ker se boji slovenske premoči in poziva na enoten nastop vseh italijanskih struj napram Slovincem.

Po mestih Gornje Italije je izbruhnilo več stavk delavstva radi vedno nevihih nasilstev na socialistični strani fašistov. Strajki in porušitve so doigrali v Genovi, kjer je bilo več oseb ranjenih, v Perugia so fašisti uprepelili socialistično tiskarno in v Cremono so bili opasni pretapi med sociji in fašisti.

NEMCIJA.

Kakor znano, je zahtevala reparacijska komisija od Nemčije, da ta plača pred 1. majnikom 20 milijard mark v zlatu. Nemci so sedaj odklonili to zahtevo reparacijske komisije in tudi sporočili v Parizu, da odklanjajo cenitev že izvršenih plačil po ententni komisiji, ampak zahtevajo lastno cenilno komisijo.

Po večjih industrijskih centrih notranje Nemčije so izbruhnili delavski nemiri in strajki. Delavstvo je začelo štrajkati v hamburških ladijedelnih. V Drezdenu, Freiburgu, v Mannfeldu in Eislebnu je bilo izvršenih več atentatov, napadov na policijo in ropov. Govori se, da so ti nemiri med nemškim delavstvom insecinirani od vlade same, ki bi rada na ta način organizirala narodni odpor napram ententnim represalijam.

POLJSKA.

Dvomilijvi rezultati ljudskega glasovanja v Gornji Šleziji, koder so doživeli Poljaki po dosedanjih poročilih občuten poraz, so vplivali na

poljsko obmejno prebivalstvo zelo razburjevalno. „Deutsche Allgemeine Z.“ javlja iz Katovic, da so oboroženi oddelki Poljakov prekorali mejo ter zasedli več obmejnih krajev. V zasedenih krajih so proglasili poljsko republiko. Radi tega vlada v Katovicah veliko razburjenje. Sicer zastopajo zavezniki stališče, da bodo prideli k Poljski vsaj tiste kraje, v katerih je glasovala pretežna večina za Poljake, vendar pa ni veliko upanja, ker bi Nemčija brez bogate Gornje Šlezije le težko zadostovala zahtevam entente. — Odbor za priklopitev Gornje Šlezije je dal tamkaj se nahajajočim francoskim poslancem na čast pojedino, na kateri so izjavili, da bo ostala G. Šlezija poljska. Vprašanje pridelitve glasovalnega ozemlja je težavno, ker simpatizirajo Francozi s Poljaki, Angličani pa z Nemčijo.

GRČIJA.

Politično obnovljena Grška se pripravlja, kakor kažejo vsa znamenja, na velik pohod proti Turkom, katerim načeljuje Kemal paša. — Antanta je sicer protestirala proti nameravani ofenzivi v Mali Aziji, kar pa ne bo veliko pomagalo, kajti Grki hočejo biti na vsak način tepeni. Listi poročajo, da izkrcavajo v Smirni še vedno nove čete in grški generalisim Papulas je naslovil na vse čete dnevno povelje, v katerem jih poziva, da naj ne puste niti koščka grške zemlje v rokah sovražnikov.

Politična poročila.

Ruski soc. revolucionarji.

(Ljubljanskemu „Novemu času“).

Ljubljanski „Novi čas“ št. 63 je zapisal proti našemu listu: „O ruskih političnih razmerah se berejo v naših listih časih take reči, ki kažejo popolno nepoznanje dejanskih razmer. Tako se n. pr. v nekem mariborskem listu trdi, da so „socialrevolucionarji“ (tako jih j. zvati) „največja in najmočnejša stranka, ki je delovala predvsem na kmetih in bila predstavateljica ruskega kmetijskega prebivalstva z zelo širokim agrarnim programom na komunistični podlagi“. V resnici socialrevolucionarji niso nobena ljudska stranka ter ne predstavljajo in nikoli niso predstavljali kmetijskega prebivalstva, še manj pa so med njimi delali“ itd.

Odgovor. — Ako kaj zapišem, tudi vem kaj zapišem, ker zame so merodajna vedno le samo dejstva. Tojstvo je, da so imeli socialni revolucionarji (dovolite, da rabim slovniško pravilni izraz) v prvi dumi velikansko večino. Tudi pri poznejših dumah ni mogla doseči vlada — čeprav je znašla sijno komplicirane volilne sisteme in je na vso moč omejevala volilno pravico kmetov — da ne bi bili „trudovniki“ (tako so se imenovali „socialni revolucionarji“ kot parlamentarna skupina, ker niso mogli nastopati pod svojim strankarskim imenom) ena najmočnejših parlamentarnih strank. Konstituantno je razgledal Ljenu, ker so imeli trudovniki večino, in odslej se ne upa razpisati nobenih svobodnih volitev, ker ve, da bi pri volitvah zmagali „eseri“. Mandate so dobili vedno na deželi med najbolj ruskim prebivalstvom. Njihova glavna trdnjava je bila najbolj kmetiska ruska gubernija Vjatka. Torej so vendar kmetiska stranka! Bistvena točka njihovega programa je agrarni komunizem. Torej imajo agrarni program na komunistični podlagi. Da so delali med ljudstvom bodisi kot zadružniki ali politično dokazuje dejstvo, da so zmagali pri volitvah. Njihova politika je bila res „konspirativno-tajna“, kot je bila politika vseh drugih ruskih strank, toda ta tajna agitacija je šla med ljudstvom po deželi. Med udeleženci različnih atentatov prirejenih od eserov najdemo redno osebe kmetijskega poklica. Stranka, ki ima agrarno komunistični program kot glavno točko, ki zmaguje med kmeti pri vsakih volitvah v kljub vsemu pritisku in pri kateri se udeležujejo glavno kmetijski ljudje, je pač kmetiska stranka.

Na druge točke tukaj ne odgovorjam, ker bo še časa dovolj.

Dr. Leop. Lenard.

Občinske volitve.

o Sestavitve kandidatne liste. Okrajna glavarstva so že dobila tiskovine za kandidatne liste za občinske volitve. Priporočamo našim vodilnim zaupnikom, da si jih takoj naročijo in sicer 3 izvode. 1 komad stane 2 K. Izpolnite liste strogo natanko. Na vrhu je tiskan napis: „Kandidatna lista za občinske volitve. Občina . . . Dan volitve . . . Označba skupine volitev, ki predlaga listo . . . (Tu vpišete besede: Slovenske kmetijske zveze, ali: Slovenske ljudske stranke.) Na levi roloveci liste je prostor za podpis volilnega in poklica kandidatov za občinske odbornike. Pola ima v tem predalu tekoče številke 1 do 48. Tu vpišete v občinah, ki imajo do 500 prebivalcev, 10 kandidatov za odbornike na desni strani od št. 1 do 10 pa 10 kandidatov za namestnike. V občinah, kjer je do 2000 prebivalcev, napišete na obeh straneh po 16 kandidatov i. t. d., kakor določa zakon. Spodaj je napis: „Predstavnik liste za volilni odbor“: Tu napišete ime volilca-somišljenika, ki bo na dan volitve kakor član volilne komisije čul skrinjico naše stranke. Na desni napišete ime njegovega namestnika. Kolikor je volišč, toliko morate napisati predstavnikov in namestnikov. Na zadnji strani se podpišejo predlagatelji in kandidati. Po zakonu zahtuje, ako se podpišejo samo kandidati. Vsak kandidat mora poleg podpisa pristaviti opombo: „Izvolitev po tej listi sprejemam.“ Spodaj na zadnji strani je tiskan napis: „Pooblaščen zastopnik liste napram županu (mesnemu magistratu), oziroma političnim oblastvom.“ Tu imenujete osebo, ki bo za stranko dobila od glavarstva, oziroma župana vse dopise glede kandidatne liste, volitev itd. Pod tem imenom napišete pri naslovu: „Njega namestnik“ ime namestnika pooblaščenega zastopnika.

Pomnite! Vsak kandidat se mora podpisati lastnoročno na kandidatno listo. Kandidat mora biti volilec. Star mora biti najmanj 24 let. Predstavnik in nj. namestnika morate na vsak način vprašati, ali sprejme članstvo v volilni komisiji ali ne. Ravno isto je glede pooblaščenih zastopnikov. Izvrno kandidatno listo in dva prepisa morate prve dni aprila predložiti okrajnemu glavarstvu. Za vlaganje kandidatnih list je določen čas 5 dni. To bo razglašeno na občinski deski. Pazite na ta termin. Napravite si tudi za se prepis kandidatne liste.

Sedaj pa takoj prepisite volilne imenike. — Podrobna navodila o volitvah je objavil „Slov. Gospodar“.

d Prepisite volilne imenike. V vsaki občini si naj naši takoj te dni, ko bodo volilni imeniki razporejeni, natanko prepisajo volilne imenike. Noben župan, gerent ali občinski uradnik vam tega ne sme zabraniti. Vzimate polo papirja, si jo že doma načrtate v kolone, tako, da lahko vpišete v prvokolono tekočo številko, v drugo priimek in krstno ime volilca, stan in bivališče. Edino po volilnem imeniku morete napraviti zanesljivo pravilno kandidatno listo. Ako pa imajo v posameznih občinah prepise pravo-močnih imenikov že sedaj na razpolago, prepisite iste takoj. Prosimo naše vodilne pristaše po občinah, da si na vsak način oskrbijo prepis imenika.

dNe podpisujte kandidatnih list nasprotnikom! Zvedeli smo, da so si socialnodemokratski agitatorji že pri-skrbeli uradne kandidatne liste, na katere pobirajo po raznih krajih podpise. Kakor je to pri njih navada, ne nastopajo javno kot socialni demokratje, marveč pod raznimi pretevezami in zvencimi gesli: mali posestniki, viničarji, težaki, delavci, skupaj! Tako so že preslepili mnogoterega kmetijskega posestnika, viničarja in zlasti mnogotere mladeniče, da so dali svoj podpis na kandidatno listo socialnih demokratov. Posledica bo, da druge stranke in med njimi tudi naša stranka v nekaterih občinah, zlasti tistih, kjer je malo volilcev, niti svoje kandidatne liste ne bodo mogle sestaviti. Opozorjamo torej naše somišljenike, naj pazno zasledujejo gibanje nasprotnih strank, posebno socialnih demokratov. Ne dajte svojega podpisa na nobeno drugo kandidatno listo kakor edino le na listo Kmetijske zveze oziroma Ljudske stranke.

d Občinske volitve. Vlada se določila, da se bodo v Mariboru, Ljubljani, Ptuj, Celju in Kočevju vršile občinske volitve dne 26. aprila t. l., v ostalih občinah pa v začetku majnika.

d Vsako sleparijo ali nasilje, ki bi jo utegnil uganjati kdorsibodi od naših političnih nasprotnikov pri sedanjih občinskih volitvah, nam takoj javite ekspresno, telefonično ali brzojavno. Če bi skušal kak nasprotni župan ali gerent le količkaj spreminjati volilni imenik, nas takoj opozorite, da mu posvetimo, kakor si to zasluži. Če bi politična oblast iz strankarskih ozirov hotela pred volitvam odstaviti naše župane ali gerente, sporočite nam to najkrajšim potom. Vse take in slične poizkuse od strani demokratov bomo razkrinkali kot nasilje. Vse tiste posamezne činitelje, ki bodo šli sedaj v službo korumpirane JDS ali SKS, bomo primerno beležili. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Dnevne vesti.

d Pomladno vesele velikonočne praznike želita naročnikom in pristašem uredništvo in upravnistvo „Straže“.

d Srbska sodba o samostojnejih. V 77. številki srbskega lista „Selo“, ki je glasilo srbskih zemljeradnikov, je izšel zanimivi uvodnik pod naslovom „Preizkušnja je minula.“ Članek je poln raznih očitkov proti sedajni vladi, katera ni imela razumevanja za težnje kmetijstva. Članek se jezi nadalje nad nesramnim izdajstvom slov. samostojnejev, ki so zastrupljivali s svojo koritarsko politiko ves seljaški pokret. „Selo“ piše dobesedno: „Med zastrupljivalnimi uplivi je bil najnevarnejši ravno tisti, ki je prihajal iz naše lastne sredine. To je bila takozvana „Samostojna kmetijska stranka.“ Čeprav ta stranka nima pravega programa, marveč nekaj praznega — smo njene poslance sprejeli prisrčno v svojo sredino, ker so obljubljali, da se prilagodijo v najkrajšem času našemu programu. Smatrali smo jih kot brate. Toda kako naglo so nas ti bratje razočarali! Ves čas so z nami barantali; za izvoznice, uvoznice, za strankarske koristi v svoji pokrajini, itd., so izkoriščali naše število, našo moč. Z avstrijskimi intrigami so ti ljudje prigovarjali našim ljudem, da naj se odcepijo od Sumadincev ter se jali s tem neslogo v naše vrste. V odili so svoje spletarije za to, da bi čimprej vstopili v vlado, kjer bi lahko in nemoteno nadaljevali svojo „politiko.“ To so bili lokavi in lažnjivi avstrijanci v vseh svojih delih. O teh političnih zapeljivih še bomo govorili ob drugi priliki. Slovenski kmet mora izvedeti, da je poveril svojo stvar največjim sovražnikom kmetijskih interesov! To je sodba srbskih kmetov o naših samostojnejih. O tem naj razmišljajo čitatelji sami. Upamo, da bo izpregledal tudi slovenski kmet, kajti Srbi so jih spoznali dovolj.

d „Lepi“ nazori o enakopravnosti. Sarajevska „Srpska Riječ“, glasilo radikalne stranke, je prinesla nedavno dolg uvodnik, v katerem je rabila te-le patetične besede: „Ven s tuje! Merodajni činitelji naj s povzdignjenim glasom zahtevajo od tujcev — izgubite se iz naše očetnjave vsi tisti, ki ste prišli semkaj, da nas ponižate in nam izsesate srčno našo kri, izgubite se vsi tisti, ki služite v naši državi še danes tujcem!“ „Srpska Riječ“ prištevava med „tujce“ bosanske Hrvate, torej lastne brate. To je razvurno iz značilnega stavka, naperjenega proti Hrvatom in ki se glasi: „Srbi protestiramo, da se trpi še danes v Bosni in Hercegovini latinica in da še danes izhaja sarajevski službeni list „Narodno Jedinstvo“ v latinici. Mislimo, da je vsakomur jasno, kako si zamišljajo v naši državi enakopravnost vseh treh plemen. Hrvate je po mišljenju Srbov treba iz Bosne iztirati, ker jih je „importirala črna rumena Avstrija.“ Zidje, ki so v Bosni glasovali za srbske radikale, niso tuje, oni so mirni ljudje, pač pa je treba iztirati Hrvate. To „črno-rumeno zalego“ To nesramno teptanje enakopravnosti gledajo velikosrbsko orijentirani demokratje, brez da bi mignili z očesom!

d Liberalna svoboda. V kratkem se bodo vršile volitve v višji šolski svet za Slovenijo. Vsak volilec je že dobil glasovnico s tekočo številko, kar ne pomenja ničesar drugega, kakor kontrolo nad volitvami, kajti tekoče številke na glasovnicah se ujemajo s številkami volilnega imenika. Proti ti, milo rečeno, netaktnosti ugovarjamo najodločneje ter zahtevamo, da se volilnim upravičencem v višji šolski svet pošljejo glasovnice, ki niso označene s tekočo številko. Toliko hvalisana liberalna svoboda, kje si!

d Zbližanje poljskega in jugoslovenskega naroda. „Narod“ poroča, da poseti koncem aprila par poljskih muzikantov Zagreb in druga večja mesta po Jugoslaviji. Ta obisk poljskih muzikantov pomenja po „Narodovi“ abderitski sodbi zbližanje poljskega in jugoslovenskega naroda! To poljsko muzikantstvo ni nobeno narodno zbližanje, ampak bo samo poslušanje poljske muzike ter skupne pojedine s poljskimi godbeniki. Za „Narodom“ bo prišlo „Jutro“ in bo poročalo, da znači obisk poljskih muzikantov konsolidiranje državnih razmer med nami in Poljaki.

d „Nova doba“ poziva liberalce, naj pokažejo pest zoper klerikalno gono. Dobro bi bilo, ako bi „Nova doba“ povedala, kako pest hoče uboge liberalne pare pokazati masam slov. naroda, ki se odvrača z vedno večjim gnusom od liberalnih pijavk, ki uganjajo pod krinko državne konsolidacije največja lopovstva na kožo uboge naroda. „Nova doba“ hoče kanceliparagraf in vse mogoče inkvizicije. Ki bi naj krile liberalno korupcijo. Pa naj prikrivajo demokratje svoj gnajš s takimi nasilnostmi, ljudstvo bo zvedelo, kdo se debeli na račun narodnega edinstva in uganja z državno konsolidacijo umazano kupčijo. „Novo doba“ je že strah, ker bo JDS dala odgovor za davčno izmzgavanje naše ljudstva, za milijonsko mešetarijo s Turki in samostojnimi verižniki. Da bodo ostali še nadalje pri vladnem koritu razni Pribičevići in Klukovci, pa bo naš kmet moral plačevati vedno nove davke, da bo Pašič kupoval turške bege!

d Rezultat občinskih volitev v Vukovarju. Dne 18. t. m. so se v Vukovarju na Hrvatskem vršile občinske volitve. Zmagala je lista Hrvatske zajednice in Pučke stranke (Ljudska) z 9 mandati. Socialisti so dobili 8, demokrati in radikali skupno 6, židje 1 mandat.

d Iz zagate. Kakor znano, do sedaj ni šlo izpod rok delo na naših carinarnah. Na poseben način, ki ga ni najti v nobeni drugi državi na svetu, si hoče pomagati iz te zagate naša liberalna in radodarna vlada. Da bi carinski uradniki vršili hitreje svojo službo, je vlada odredila, da se plača vsakemu carinskemu uradniku — razven določene plače — po 10 par od vsakega paketa kot nekako nagrado za hitreše poslovanje. Mesto da bi vlada prisilila carinarnike k točnemu delu, jih še nagradi za lenobo. Ali ni to korupcija brez primere? Liberalna vlada, kam ploveš!

d Češka narodna cerkev in „Jutro.“ „Jutro“ se posebno zanima za gibanje češke narodne cerkve ter pravoslavja. Poroča namreč, da se bo združila češka narodna cerkev s pravoslavjem in se bo imenovala cerkev sv. Cirila in Metoda. Ta vest je „Jutrova“ raca in izvira iz liberalnega nepoznanja cerkvenega prava pravoslavne cerkve. Isti dan kot „Jutro“ pa javlja tudi „Jugoslavija“ iz cerkvenopravnega stališča pravilno, da ostane češka narodna cerkev avtonomna brez kakih zvez s pravoslavjem.

d Milijonski izstop iz kat. cerkve. „Narod“ nam zna povedati, da je imelo protikatoliško gibanje na Češkem dosedaj ta uspeh, da je izstopilo iz katoliške cerkve v celem 2 milijona Čehov.

d Liberalno državno gospodarstvo v Jugoslaviji. V naši državni zbornici sedi 419 poslancev, ki vlečejo iz državne blagajne na račun davkoplačevalcev na leto čez 70 milijonov K. In kakšno delo opravlja večina teh gospodov poslancev? Pridno kujejo kanceliparagrafe! Kako razsipava naša vlada denar davkoplačevalcev, bodi omenjeno še sledeče: V naši zbornici je še v službi 220 državnih nameščen-

ev in sicer: 25 stenografov, 21 žensk strojepisk, 4 korektorji in 170 nižjih nameščencev, kot slug, redarjev itd. V naši državni zbornici najdemo službena mesta, kakoršnih v drugih državah niti ne poznajo, kot različna tajništva stenografičnega urada z letno plažo 5000 dinarjev in draginskih dokladami itd. Da bo vlada mogla še bolj pritiskati na naše davkoplačevalce, je sklenil upravni odbor ustavotvorno skupščine na svoji seji v preteklem petku, da vnovič zvišajo številno tajništvo, vsled česar bo šlo tako daleč, da bo prišlo na dva poslanca več kot po en nameščenec. Cedno liberalno gospodarstvo, kmet pa plačuj!

d Značilna „malenkost.“ Povo-dom aneksijske proslave v Trstu je objavil tržaški „Piccolo“ faksimile — verni ponatis lastnoročnega podpisa — na rapalski pogodbi, katero so podpisali tako-le: Mil. R. Vesnich, Dr. Ant. Trumbić, Costa Jovanovich.

d Začudil se je — dr. Račo Kušej v podlistku „V Bački in Sremu“ ko je našel v Vinkovcih cesto, ki jo še danes dišijo tablice z napisom „Ulica cara Vilima.“ To ni prav nič čudnega saj obstaja v samem Belgradu še danes „Makenzenova ulica.“ Pa naj kdo poreče, da Belgrad ne čuti „jugoslovenski“!

d Sodrugi Anton Kristan do sedaj trdovratno molči na vse očitke, s katerimi sta ga zasluženim potom ožigosala „Novi čas“ in „Slovenec.“ „Naprej“ ne brani g. Toneta, ampak tolaži Kristanovo rajo, naj le mirno čakaj, saj sodrug Kristan bo že obračunal po svoji priznani navadi s klovetniki njegove časti. „Naprej“ je glede Kristana v presneti zadregi. Kaj, če bo g. Kristan sploh obmolknil na razvojodskih posestvih, ker so precej daleč od Slovenije...?

d Imenovanje. Višji sodni svetnik ter bivši poverjenik za pravosodstvo Josip Kon je imenovan dvornim svetnikom v V. činovnem razredu. Gospodu svetniku naše čestitke!

d Na vešala je bil v četrtek, dne 24. marca, pred mariborsko poroto obsojen posestnik Anton Bračko iz Vertič pri Gornji Sv. Kungoti. Osumljen je bil, da je umoril dne 17. okt. 1920 svojega svakinjo Joželo Haložan. Direktnih dokazov za umor ni bilo, kljub temu pa so porotniki vprašanje, ali je Bračko kriv umora, potrdili z 9 proti 3 glasom. Sodišče ga je obsodilo na smrt na vešala. Obtoženec zagovornik je prijavil ničnostno pritožbo.

d Velik požar. V Knežji vasi pri Dobrnjeh je izbruhnil požar, ki je uničil malodane vso vas. Rešili so jedva živino, nimajo pa krme in žita.

d Zvišanje pošne pristojbine za pisma. Vlada je povišala pristojbino za navadna pisma za celih 100 odstotkov. Na navadna pisma v notranjem prometu se bo torej morala nalopiti pošna znamka po 2 kroni, za pisma v inozemstvo pa znamka po 4 krone. Le tako naprej in ne bo več dolgo, ko bo vsled neznošnih pošnih

pristojbin vsak pošni promet onemogočen

d Zvišane pristojbine za brzojavni promet. Od 1. aprila t. l. nadejajo se zvišane pristojbine za brzojavni promet in sicer bo stala vsaka brzojavna tiskovina ali blanketa 20 par. Za brzojavke ob nedeljah in praznikih se bo pobirala trikratna pristojbina. Zvišanje, zvišanje in zopet zvišanje!

d „Iz demokratske Makedonije.“ Pod ta kuriozni naslov poriva urednik „Demokratije“ razne dopise iz makedonskega vilajeta, kjer vladajo gg. okružni načelniki v senci banetov. V Makedoniji vladajo s pomočjo nasilja, kar je razumljivo, če pomislimo, da je v tistem kotu naše države hajduštvo najbolj razvito. Človek tam ni varen svojega življenja. Dopisniki ista „Demokratije“ pa poročajo iz „demokratske Makedonije.“ Kmalu bomo pisali tudi mi iz „demokratske Slovenije“, saj so že začeli s prakticiranjem raznih nasilstev.

d Poletni čas. Avstrijci so se že toliko spametovali, da letos ne bodo uvedli poletnega časa. Upamo da bo glede poletnega časa tudi naša vlada posnela Avstrijce in ugodila interpelaciji poslanca dr. Hohnjeca, ki je zahteval v imenu slovenskega ljudstva naj se ne uvede zopet za našo agrarno državo bedasti Viljemov čas.

d Ženska sprejela mandat. Iz Prage javljajo: Učiteljica Rosolova je pozvana, da sprejme mandat odstopiškega poslanca Stranskega. V čehoslovaški narodni skupščini imajo potemtakem 12 žensk, med njimi 9 Čehinj in 3 Nemke.

d Princ postal duhovnik. V Inomostu bo na Veliko noč bral prvo sv. mašo bavarski princ Jurij, najstarejši sin princa Leopolda bavarskega. Novomašnik je bil pred vstopom v bogoslovje polkovnik v nemški armadi.

d Grško lopovstvo. Grški list „Parnasos“ javlja, da ima atenska policija v svojih albumih opisanih 20.000 raznih zločincev.

d Odgoditev predstave. V 33. st. napovedana predstava igre „Lovski tat“, katero je nameravalo prirediti celjsko izobraževalno društvo v Narodnem domu, se ne more vršiti dne 5. aprila, ker nositelja dveh glavnih vlog radi nekega smrtnega slučaja ne moreta sodelovati.

d Prireditev šolske mladine. Na veliki ponedeljek, 28. marca t. l. priredi mladina ljudske šole in otroškega vrca v Vojniku ob 15. uri v dvorani posojnice igri „Jagode“ in „Sngulčica“. Med odmori petje. Cisti dobitek je namenjen za šolsko knjižnico in vzdrževanje otroškega vrta.

Iz Maribora.

d Volilni imenik mesta Maribor bo prve dni po Veliki noči razporejen (tri dni) na mestnem magistratu in v pogled volilcem. Za pristaše Slovenske ljudske stranke je na razpolago 1 prepis celotnega volilnega imenika v Tajništvu SLS v Cirilovi tiskarni, 1.

nadstropje in sicer ob delavnikih od 8.—12. in od 2.—6. ure. Reklamacije sedaj niso dovoljene, ampak ostane pravomočni volilni imenik za konstanto pravomočen tudi za sedanje občinske volitve.

d „Taborjevo“ netočno poročilo. Iz tajnikovega poročila na obnem zboru Jugoslovenske Maticе omenja „Tabor“, da je samo 17 duhovnikov v članjenih v Mariboru pri J. M. To izgleda, kakor da bi bil podpisani tajnik hotel izreči neko prikrito očitaje mariborski duhovščini, pa je ravno obratno res. Povdaril sem, da je skoro vsa mariborska duhovščina vpisana pri Matici, pri seštevanju članov po posameznih kategorijah pa omenil, da skupina dušnepastirske duhovščine šteje 17 članov in pristavil, da so oslali duhovniki vpisani pri drugih odnosnih skupinah. V tem številu nisem všteli n. pr. jaz, ker sem všteti pri skupini Cirilove tiskarne, ne prof. Medved ali dr. Kovačič, ki sta všteta med profesorji itd. Ker sem to izrečno povdaril, moram obžalovati, da „Tabor“ poroča tako netočno, kar nikakor ni v prid naši organizaciji. — Dr. Leopold Lenard.

d Seje mariborskega mestnega sveta in „Tabor.“ Najboljši dnevnik mariborskih demokratov životari od poročil magistratnih sej in od dolgotrajne sodnijske prakse. Čudili smo se, da je „Tabor“ še doslej beležil vsako sejo mestnega sveta, le ono je zamolčal, ki je porinila korajžnega Sokola dr. Irgoliča pod kuratelo. Kot vestni kronisti bi morali Taboriti prinesiti vsaj jedro o moralnih zasušnicah, katere deli mestni svet demokratskim prvakom.

d Slov. ljudska stranka za mesto Maribor je imela dne 20. marca zvečer dobro obiskan zbor zaupnikov, ki je sklepal glede priprav za občinske volitve.

d V stolni cerkvi se bodo na velikonočno nedeljo pri slovesni službi božji ob 10. uri izvajale sledeče glasbene točke: Maša v C dur, zložil W. A. Mozart. Ta maša je ena najslajnejših slavne skladatelja. Zložil jo je leta 1709 po naročilu solnograškega nadškofa ob priliki obletnice venčanja milostne podobe Matere božje v rom. cerkvi Marija Plain v bližini Solnograda. Kot Graduale: Haec dies, zložil J. Gruber in za darovanje: Terra tremuit, zložil M. Filke. Vse točke s spremljevanjem orkestra.

d Vojaška evidenca. Vojaški obvezanci letnikov 1870—1902 v Mariboru, ki so bili v septembru lanskega leta popisani in v tekočem mesecu potom posebnih komisij v njih stanoviščih kontrolirani, se pozivljejo, da vsako spremembo naslova (stanovanja) tekem 24 ur po preselitvi naznanijo mestnemu vojaškemu uradu, ker bodo drugače najstrožje kaznovani.

d Zadruga brivcev v Mariboru naznani, da so brivce na Veliko noč zaprte, na velikonočni ponedeljek predpoldne pa odprte.

d Oglas mariborskim državnim uslužbencem. Obvešča se, da se vrši občni zbor društva in Samopomoči

dne 1. aprila 1921 ob 7/7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru.

d Olepševalno društvo za mesto Maribor sklicuje novi občni zbor dne 30. marca t. l. ob 7/20. uri v dvorani restavracije Maribor, ker za 21. t. m. sklicani občni zbor vsled premale udeležbe ni bil sklepčen.

Orlovski vestnik.

o Studenski Orel se udeleži vstajenja v nedeljo korporativno. Bratje in sestre, ki mate kroje, pridite v krojih, drugi v civilu z znakom!

o Rodbinski večer staršev ljudskošolskega naraščaja tel. odseka Orel Maribor bo v petek 1. aprila ob 7/8. uri zvečer v društvenem prostoru mariborskega Orla, Lekarniška ulica št. 6. — Na rodbinskem večeru se izvoli naraščajsko vodstvo. Starši, ki imate svoje otroke pri orlovskem naraščaju, pridite! Bog živi! Odbor.

o Clanska oz. vaditeljska telovadba tel. odseka Orel Maribor na velikonočno soboto odpade. — Prihodnja telovadna ura je v torek ob 8. uri zvečer. Bratje telovadci prihajajte redno k telovadbi, ker ni več daleč naš prvi letošnji nastop! Veselo Aleluje vsem! Bog živi!

o Naraščajsko telovadba tel. odseka Orel Maribor v četrtek pred in v torek po Vel. noči odpade, ker je telovadnica v popravilu. Prihodnja telovadna ura za naraščaj bo v četrtek 31. marca od 4. do 5. ure popoldne. Bog živi! — Vaditelj.

Narodno gospodarstvo.

g Kmetje in delodajalci pozor! Gospodari in obrtniki po deželi tožijo da ni dobili hlapcev, dekel in sploh delavcev. V Prekmurju je več tisoč poljskih delavcev, hlapcev, dekel, obrtnih pomočnikov in delavcev, ki bi radi takoj sprejeli delo kje v Sloveniji. Povdariti tudi moramo, da je prek mursko delavstvo neskrvarjeno, zanesljivo ter marljivo. Kdor želi torej res kako dobro delavno moč, naj se obrne na državno posredovalnico za delo v Murski Soboti z natančnimi podatki: dela, plače, oskrbovanja in prevoznih stroškov.

g Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 137—139 naših kron, za 100 avstrijskih kron plačaš 22—22,50 naših kron, 100 nemških mark stane 227—228 naših kron, 100 laških lir 550—551 in 100 čehoslovaških kron stane 182—186 jugoslovanskih kron.

Novejše.

Vlada ogrožena? Listi poročajo, da je pismo predsednika Demokratskega kluba Ljube Davidoviča, naslovljeno na ministrskega predsednika Pašiča, povzročilo spor med poslanci večine in ministri. Muslimani namreč izjavljajo, da je sporazum in njihovo sodelovanje v vladi mogoče le tedaj, ako sprejmejo demokrati vse

Moj stric in moj župnik.

Iz francoščine prevedel Paulus.

(Dalje.)

Stric ga je spremil do vrtnih vrat ter se jezen vrnil.

„To ne gre, Regina! Tako obnašanje je razaljavno za mene, pa tudi za ubogega siromaka, ki je boječ in ki ga popolnoma zbegate! Baron Le Maltour ni človek, da bi se dal izrabiti za igračico, draga nečakinja! Nikdo vas ne bo silil k mozt in oja jaz želim, da ste olikani in prijazni. Do ro vem, da imate jezik primerno pristrizen, kadar le hočete! Glejte, da bo to jutri! Gospod baron Le Maltour pride k obedu!“

„Dobro, stric! Govorila bom, ste lahko mirni!“

„Ne govorite vsaj neumnosti!“

„Navdahnila se bom z vodo, stric! sem odgovorila veličastveno.“

„Kako —? Z vo —?“

„Ne mučte se! Storila bom, kar želite, in nobenega odgovora mu ne ostanem dolžna!“

„Ne gre se za to, da —“

Pustila sem strica, da razodene svoje misli mizam in drugemu pohištvu v salonu, ter zbežala v knjižnico

iskat, česar sem potrebovala, da ureničim misel, ki mi je nenadoma prišla. Vzela sem seboj knjigo modroslovca Malebranche in knjigo o potovanju po deželi Tartarjev.

Modroslovec Malebranche ni dal mojemu razumu potrebnega razsvetljenja. Lotila sem se torej „Polovanja po tartarski deželi“ in kmalu našla dovolj gradiva za svoje namene. Do polnoči sem pridno prebirala knjigo, godrnjala in se jezila nad Tartarji, da imajo tako čudna in nerodna imena. Po dolgem trudu sem si srečno zapomnila nekaj podatkov v tartarski deželi in par okornih tartarskih imen, ki so mi pa seve bila čisto nerazumljiva.

„Videli bomo, ali zdrži gospod baron ta napad! Ah, striček, premagam ga in bodite prepričani, v par urah sem rešena tega vsiljivca!“

Legla sem spat in si zadovoljno mela roke.

In prišel je.

Srečno in blaženo se je držal, kakor človek, ki stopa po bodečih ježicah. Pa sprejela sem ga tako milosrčno in ljubeznjivo, da je stopil spet na trdna tla in da je stričev nemir popolnoma izginil.

Oba gospoda de Conprat sta obdvovala z nami in tudi pavolški župnik je bil v gosteh. Srce se mi je krčilo, ko sem gledala, kako se je Pavel veselo zabaval z Blanko, jaz pa sem bila obsojena, da prenašam boječe poskuse barona Maltour, čigar lep obraz mi je razburjal živce.

„Izpomenila sem svojo mnenje od včeraj na danes“, sem kar brez uvida začela. „Zelo rada potujem!“

„Potovanje je tudi po mojem okusu, gospodična! To je sploh najzanimivejše razvedrilo!“

„Ste mnogo potovali?“

„Da, nekoliko.“

„Ali poznate Ruddare, Sakird-Piše, Usbeke, Tadžike, Molaha, Deh-bašije, Pendžabašije, Alamane — X?“ sem ga izpraševala v eni sapi in zmešavala rodove, stanove in naslove vse vprek.

„Kaj je to —?“ je začuden vprašal baron.

„Kako? — Se nikoli niste bili na Tartarskem —?“

„Ne, nikoli še ne!“

„Ne, nikoli še ne!“

„Nikoli še ne na Tartarskem —!? sem dejala prezirljivo. „Poznate vsaj Nasr-Ullah-Bahadin Kan-elik-el-Mu-

nemin-Bird-Blak-Bloka in vruga —?“

Iz lastne domišljije sem privesnila k imenu Nasr-Ullah par brezpomembnih zlogov, da bi naredila boljši vtis. Upam, da me rajni Nasr-Ullah ne bo prišel iz groba sirašit zaradi tega.

Stric in gostje so se obupno grizli v ustnice, da se niso na glas smejali prepadlemu obrazu barona Maltour. Blanka pa je vzkliknila:

„Ali si glavo izgubila, Regina?“

„Oh ne, nikakor ne! Le samo vprašala sem gospoda, ali se tudi on za Nasr-Ullaha tako živo zanima kakor jaz. To vam je bil človek, ki je imel, zdi se, vse slabe lastnosti. Za zabavo je ljudem rezal glave ter metal poslanike v temne ječe in jih pustil segniti. Pogumen človek je bil in ni poznal boječnosti, ki je neodpusten pregrešek po mojem mnenju — — In njegova dežela! Kako prijeten kraj! Vse različne bolezni so tam doma in tjakaj pošljem svojega moža: jelika, črne kože, bljuvanje, ki traja šest mesecev, različni tvorci, gobavost, črvi, ki vas živega pojedjo. Da jih odstranijo bolniku iz telesa, mu —“

Dalje prihodnjic.

zahteve muslimanskega kluba v celoti. Ker so demokrati ministri (v strahu za obstanek centralističnega bloka. Op. ured.) pristali na zahteve, člani kluba pa ne, sledi iz tega, da nočejo sporazuma. S tem pa ogrožajo vlado in ustavo. Torej: vlada trdno stoji ...!

Anarhija v Italiji. Listi poročajo o naraščajoči anarhiji v Italiji. V Milanu so sežgali fašisti štirnadstropno palačo socialističnega lista „Avanti“, ki je zgorela do prtiličja. Divji boji se vrše med fašisti in socialisti v Milanu, Firencah in drugih mestih. Vlada bo proglasila v Južni Benečiji obsedno stanje.

Bela — „vela“ Ljubljana.

G. Zunkovič piše v svoji najnovejši veliki knjigi, da se mora imeno-

vati vela Ljubljana, t. j. velika, ne bela Ljubljana. V stvarnem oziru bo to pravilno. Saj tudi pravi pesem „Ljubljanca, dolga vas“. Bela pa Ljubljana ni, ampak res zdaj velo t. j. največje, pa najgrše slovensko mesto. „Straža“ je že parkrat pošteno udarila ob to nekulturnost v Ljubljani. In res so se oča Tavčar tako poboljšali. Dali so napraviti v občinskem svetu sklep, da se mora Ljubljana kulturno povzdigniti, dati tlakati itd. in sicer ravno tako, kakor je „Straža“ zahtevala. Ne mislimo, da ima „Straža“ za to kako zaslugo, da so se očka župan le spomnili, da treba za Ljubljano tudi kaj delati, če se stopi pred voilce, ali da se vsaj zlepa vzame slovo od njih, če človek misti na zaslužen pokoj. G. župan torej misli, da dati tlakati Stritarjevo ulico, Mostni trg in Stari trg. Pred stolnico še

mislijo blato ohraniti, ker so tam včasih vojaške parade in je zato bojda boljše mehka blatna cesta.

Pa tudi pri pometanju cest in trotoarjev so se g. Tavčar poboljšali. Ljubljanski „kamanisti“ so že napravili načrt, da bo g. Tavčar ceste pometal, ko pride komunizem na krmi'o. Zato pa da g. Tavčar zdaj pridno pometati ceste in sicer ves božji dan ti delajo pometavci prah po cestah, da je veselje. Če Bog ne pošlje zračne megle, da je vedno vela Ljubljana v „megli“. Samo eno bi še svetovali g. županu, naj ukaže, da vsak Ljubljčan pometa pred svojim lastnim pragom. V Ljubljani namreč pometajo ceste in trotoarje uradni pometalci, ali pometavke. Ti delajo sicer nekaj, toda za posamezne trotoarje le ne morejo toliko skrbeti. V bolj kulturnih mestih je lastnik hiše dolžen, da da

pomesti pred svojo hišo. Polcija nadzoruje in da kaznuje vsako zanikrnost. V Ljubljani še tega ne poznajo. Zato pa je največja nesnaga pred hišnimi vrati, kjer še stoji v grdih zabojih še bolj nečedni hišni odpadki pri belem dnevu, na mesto, da bi se to odpeljalo v zgodnjih urah. Vsako kmetko dekle je ponosno na to, da je njihov hišni prag in podstenje pred hišo snažno. Tavčar pa svojih ljudi ne uči, da bi pometali pred lastnim pragom. Zato pa radi „pometajo“ pred tujim. Se desetdnevni poslanec Tavčar so koj začeli pometati pred beograjskim pragom. Kaj pa je z regulacijo ljubljanske gnojnice, imenovane „Ljubljance“? Ali voliki o tem ne smejo ničesar zvedeti? Kar se je med vojsko zamudilo, se mora enkrat izvesti.

MALA NAZNANILA

Ceno kupite moške hlače dobre kron 120—, 190—, 230—, moške spodnje hlače K 80— in 88—, srajce pisana ali bela K 120—, 145—, 170—, hlačovina 126 cm široka 1 m K 70— do 148—, plavotisk, lep, 1 m K 40—, 45—, 48—, oksford, dober 1 m K 40—, 46—, rujavo platno 1 m 34— do 40—, šifoni, fini 1 m K 42— do 50—, predpasniki za ženske K 58—, 66—, 72—, 85—, glavni robci, lepi K 30—, 36—, 42—, konjske štrange 1 par K 24—, 30—, 38—, 44—, uzde navadne in pletene K 15—, 17—, vrvi za perilo, zidarje, tesarje in seno; dežni-gumi plašč, angleški kron 1120—, žamet rižast, črn, rujav in zelene barve za moške obleke 1 m K 130— do 145—, toaletno milo, žepna zrcala, britve, nože, trake za čevlje, cigaretna papirčka, vse vrste krtač, lasne igle, glavnike in raznega drugega blaga v zalogi

Alojzij Gnušek, Maribor, Glavni trg št. 6, Slovenija. 65

Dva lončarja katera delata posodo in peči, sprejme Stauber, Ob Bregu 4/I (Uferstrasse) Maribor. 167

Naročajte naše liste!

Čevlje, dokolenice (gamaše), obleke, perilo, tržne torbice, pot. košare, vrvi, ter razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

RUŠKA KOČA
pri Sv. Arehu na Pohorju, 1250 m, pošta in železniška poštaja Ruše

Planinsko letovišče v krasni legi
Mrzle in tople kopeli
Izprehodi po gozdu

Oskrba od 1. maja do 15. oktobra
Poštna zveza trikrat na teden

RIBJE OLJE
po najnižjih cenah se dobi v lekarni „pri sv. Arehu“
MARIBOR, GLAVNI TRG 20.

M. BIDOVC
Mar bor, Aleksandr. c. 28

Priporočam novo došle pomladanske novosti. Perilo za dame in vsakovrstne modne predmete, ro kavice, nogavice, vezene, čipke in razne okraske, svile, etamin, batist, crepon, šifon, pravo platno, cefir, foulard, d'lain. Nove barve volneno blago, za obleke in bluze angleškega, francoskega, češkega, avstrijskega in italijanskega proizvoda.

Zanimive novosti! Znane cenel!

Ure vsake vrste se sprejemajo v popravilo. Zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Kupujem srebrne krone, dvokronske novce srebrne goldinarje itd. 119

JAN IGNACIJ, MARIBOR. Grajski trg v Gradu (Burg). 9-10

Vino. Eden vagon vina v skladišču v Mariboru, prva vrste se pod dobrimi plačilnimi pogoji takoj proda. Vprašati je pri Ivanu Göttlichu, trgovina z lesom in sadjem, Maribor, Koroška cesta 128. 2-2 162

Cepijene trte in sicer same domače vrste na prodaj. Cena nizka in po dogovoru. Oglasiti se je pri: Jakobu Jug, Medražje p. Studenice pri Poljčanah. 165

Enonadstropna hiša z gostilno in mesarijo, z velikim vrtom se po ceni proda. Ob Glavni cesti 17 v Studencih pri Mariboru. 166

Popravila vsakovrstnih ur, zlato in srebrno blago, vse po nizkih cenah se dobi pri urarju L. Stojec, Maribor 2-27 Jurčičeva ulica 8. 146

Advokat dr. Kimovec preje v Trstu preselil je pisarno v Maribor Sodna ulica 14. 1-3 161

RUDOLF NIEFERGAL Maribor Koroška cesta 1 Maribor TRGOVINA z manufakturnim blagom **Za Veliko noč in pomlad** velika izbira, nadalje nogavice domačega izdelka po zelo ugodnih cenah. 2-2 145

Za Veliko noč! Za pomlad! priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega manufakturnega in modnega blaga. Cene zelo znižane! Postrežba točna. Za izborno kakovost se jamči

Karel Worsche, veletrgovina, Maribor, Gosposka ulica 10. 184 6-6

Čast mi je naznaniti cenj. občinstvu, da izvršujem brez konkurence po zelo nizki ceni slikanje sob, pokrajin, podob, slik ali portretov. Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Franc Krajnc Maribor 175 Cvetlična ulica 8. 3-10

Inserirajte v „Straži“.

LIVARNA ZA **ZVONOVE IN KOVINE** POPREJ DENZELA SINOVI MARIBOR : KOPALIŠKA ULICA 9 je zopet v obratu!

CERKVENE ZVONOVE izdeluje surove litve v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij itd.)

UMETNA LIVARNA RELIEFI, CERKVENI SVETILNIKI

Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarna, opreme za plin in vodovod, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravilnica za brizgalne itd.

27 Inž. J. & H. Büchl. 156

KREDA in sicer najfinejša je zopet došla. Cena 100 kom. 36 kron. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Straža stane za celo leto 120 K, za pol leta 60 K, za četrt leta 30 K, mesečno 12 K. V inozemstvo stane celoletno 150 K.

Na debelo **Veletrgovina z železnino** Na drobno

PINTER & LENARD MARIBOR, Aleksandrova cesta 32-34, MARIBOR

Priporoča svojo bogato zalogo železa, nosilcev (traverz), cementa, pločevine, vseh vrst kovanja, štedilnikov, žicnikov, mrež in vseh v to stroko spadajočih predmetov po nizkih cenah. Postrežba točna in solidna! 2-3 149

Spodnještajerska ljudska posojilnica Stolna ulica št. 6. v Mariboru reg. zadr. z neom. zav.

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%

Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo brezplačno. 185 9

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru.

Retni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.